

Sara Ailu

OKLA1209

Reflektiopäiväkirja

Intensiiviviikko koostui kahdesta kantavasta teemasta: *vuorovaikutuksesta* ja *oppimisesta*. Se, miten vuorovaikutuksen ja oppimisen ilmiöitä kytketään toisiinsa, mitkä ovat yksilön oppimisen edellytykset ylipäättään tai miten rakennetaan vahva osallisuuden ja yhteisöllisyyden verkko, avautui minulle näiden tiiviiden päivien myötä täysin. Lisäksi viikolla pohdittiin erilaisia oppimisympäristöjä ja tarkasteltiin yksilöllisiä eroja oppimisessa sekä miten opetusta tulisi eriyttää ylös- tai alaspäin. Osaamisen ja ymmärryksen rakentuminen on tavoiteltava asia opetuksessa ja se miten se saavutetaan onnistuu vain: *kuuntelemalla* toinen toistaan, oikeanlaisella *tunneosaamisella*, *itseilmaisulla*, *situationaalisuudella* eli tilannetajulla ja ehkä tärkeimpänä, *itsetuntemuksen* avulla. Kuvaan seuraavissa kappaleissa kulunutta intensiiviviikkoa päivä päivältä ja reflektoin kokemiani asioita sen hetkiseen ja menneisyyteeni peilaten.

Maanantain kantavana teemana oli *kohtaaminen*. Kohtasimme opettajia, yläkoululaisen näkökulman sekä uusia kasvoja opiskelupiireistä. Opettajat esittäytyivät ja kertoivat sydän avoinna itsestään. Upeaa oli huomata, että yhden tittelin takana seisojia on monta eri roolia, ei vain opettaja. Olen tänä keväänä havahtunut kuinka tärkeää on esittää miksi-kysymyksiä nelivuotiaan tavoin. Miksi-kysymysten avulla saamme ymmärrystä asioille, joita emme ymmärrä tai olla koskaan ennen ajatelleet. Tämän päivän miksi-kysymys aukaistiin eteemme täysin: miksi kohtaaminen on tärkeää? Siksi, koska jokainen haluaa tulla nähdyksi. Jokainen toivoo kunnioittavaa kohtaamista, kokea inhimillisyyttä, syvää luottamusta ja hyväksyntää. Sosiaalinen tuki on elintärkeää, mitä yhteisöllisyys vaalii. Kokea olevansa hyvä, saada näyttää tunteensa ja tätä kautta kokea merkityksellisiä asioita itsestä ja muista. Pienryhmässä asetin itselleni viikon tavoitteeksi: tulla hyväksytyksi ryhmässä omana itsenäni.

Tiistapäivän teemana oli *toimiva ryhmä*. Mietimme pienryhmässä, että miten ryhmä toimii ja entä tilanteet, joissa ryhmässä toimimiselle on esteitä? Konkreettisten esimerkkien kautta ymmärsimme, että vuorovaikutus vallitsee vahvasti myös tilanteissa, joissa tulee pyytää toiselta ihmiseltä apua kun tarvitsee jotakin. Tai miten huomioida ihmisiä, jotka tarvitsevat apua vaikeivalt he sitä itse pyytäisi. Lisäksi pääsimme toteuttamaan silta-projektia yhdessä, missä vuorovaikutus oli myös tärkeää sekä erilaiset roolit. Huomasin, että leikillinen projekti toi joissakin opiskelijoissa todellisen kilpailuvietin esiin. Minä nautin suuresti työskennellä pilke silmäkulmassa ja tuoda esiin

mahdottomiakin ideoita. Vaikka työryhmämme oli mukava, tunsin silti olevani hieman varpaillani; missä on paikkani ryhmässä, kelpaavatko hullun luovat ideani? Tämä saattaa olla oman historiani kipuilua ryhmään kuulumattomuuden tunteesta, mutta usko oli luja - minulla on turvallinen olla.

Keskiviikkon teemana keskusteltiin *haasteellisten tilanteiden kohtaamisesta*. Mielestäni tämä on erittäin tärkeä aihe, nyt kun oppilaiden pahoinvoinnista uutisoidaan valtamediassa paljon. Tommi Mäkisen luento puhutteli minua suuresti, sillä olen jo vuosia ajatellut näitä samoja teemoja joista hän kertoi. Siteeratakseni Tommia, että: "Lapsen sisäiseksi puheeksi muodostuu se, millä tavalla aikuinen hänelle puhuu", on mielestäni erittäin ajattelemisen arvoinen asia. Jollain tapaa ajattelen, ettei lasten ja nuorten parissa tarvita mitään erityisiä taikatemppuja, vaan kuuntelemisen kantavaan voimaan kannattaa luottaa.

Leimallisuus käsite, niin hyvässä kuin pahassa kosketi myös aiheena monia. Omasta kokemuksesta voin todeta, että kun opettajat pitivät minua kilttinä musikaalisena tyttönä alakoulussa, tämä "leimallisuus" tuntui todella kurjalta, sillä se aiheutti muissa oppilaissa suurta kateutta ja loi hyvin epämiellyttäviä tilanteita luokahuoneessa. Lopulta en olisi halunnut enää esiintyä koulun tilaisuuksissa ja tämä asetti minut hankalaan tilanteeseen. Tämä kulminoitui systemaattiseen koulukiusaamiseen, joka jätti syvät jäljet minuun. Tämä on asia, jota aion pohtia vielä enemmän tulevana opettajana.

Loppu demolla otin puheeksi ryhmässä, että voiko oppilaaseen koskea ja tämä poiki hyvin syvällisen keskustelun ryhmässämme. Oli ilo huomata, miten kommentoijien omat vahvat näkökannat tulivat vahvasti ilmi. Saimme syvyyttä keskusteluihimme. Voi kunpa aikaa olisi ollut enemmän!

Torstaina *tunteet* ja *osallisuus* saivat huomion. Nyt entisestään minussa vahvistui se ajatus, että nykylapset ja nuoret tulevat tarvitsemaan entistä enemmän tunnetaitojen oppimista koulussa, sillä hyvin moni opiskelija luentosalissa ei osannut kunnolla selittää, mitä käsite tunne todella tarkoittaa. Oma kiinnostukseni tunnetaitoja kohtaan on ollut jo vuosia ja lasten kautta olen oppinut, että tunnekirjo on laaja. Tunnetaidot opetusmenetelmänä on erittäin tärkeää opettajalle ja opettajan on hyvä ymmärtää tämä. Itseään tulee kehittää koko ajan ja pohtia omia vahvuuksiaan. Se, näyttääkö tunteita omille oppilailleen vaatii ehdottomasti tilannetajua opettajalta. Mutta muussa tapauksessa tunteiden esiintuominen kertoo oppilailleen sen, että kaikki tunteet ovat sallittuja, niitä harjoitellaan yhdessä ja käännetään tunteet koko luokan voimavaraksi.

Demolla jokainen ryhmästä sai kertoa oman kokemuksen jostakin itselle merkityksellisestä asiasta. Tämä päivä oli hyvin käännteentekevä, sillä siinä hetkessä kun maskit heitettiin perimmäiseen nurkkaan, syntyi ryhmän välillä entistä syvempi yhteys. Kiitos tästä mahdollisuudesta. Vaikka olen avoin ihminen, koin silti että viikon tuntemisen jälkeen ei ole suotavaa kertoa mitä tahansa itsestään. Oppi minulle oli se, että kuuntelin aidosti mitä muilla oli sanottavanaan.

Perjantaina kävimme läpi mitä opimme kuluneesta viikosta. Olen kaiken kattavasti sitä mieltä, että tämänkaltaisia intensiiviviikkoja tulisi olla enemmän. Ja toiveena, että tämä suurenmoinen yhteenkuuluvuuden tunne ei katoaisi kun siirtyy tulevaisuudessa työelämään. Haluan päättää tämän reflektiopäiväkirjan opettajan sanoin: "Pieni asia kantaa pitkälle". Ja tässä toteamassa yhdistyy kaikki se, että me jokainen riitämme sellaisina kuin olemme. Lisäksi aion kehystää saamani positiiviset kommentit ryhmäläisiltäni tauluksi ja lukea niitä aina kun tumma pilvi löytää ylleni. Tämä viikko oli korjaava kokemus siitä kaikesta mielipahasta, joita koin ala- ja yläkoulussa kiusaamistilanteissa. Kiitollisuuden sanat vain tulvivat mielessäni ja kehossani. Kiitos!